

Zbiór Aktów Prawnych

**związanych
z BUDOWNICTWEM**

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

Tom I cz.1

***PRAWO BUDOWLANE
I PRZEPISY OKOLICZNE
(PBO)***

☆☆☆ aktualizowany co kwartał ☆☆☆

Aktualizacja 1-78

PO **cen**
Oficina Wydawnicza

© Copyright by
Oficyna Wydawnicza **POLcen**
Warszawa Sp. z o.o.

Autorzy aktualizacji:
mgr Grzegorz Ziomek
Rafał Wąchocki

Redaktor Naczelny:
inż. Ryszard Sobolewski

skład i łamanie:
Aneta Radziszewska
Włodzimierz Dudziński

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE

ISBN 978-83-912999-3-7

Wydawca:

POLCEN Sp. z o.o.
00-511 Warszawa, ul. Nowogrodzka 31 pok. 333
tel. (22) 622-29-62
tel./fax (22) 122-15-31
e-mail: wydawnictwo@polcen.com.pl
www.polcen.com.pl

USTAWA

z dnia 7 lipca 1994 r.

Prawo budowlane

USTAWA

z dnia 7 lipca 1994 r.

Prawo budowlane*

(t. j. Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118, zm. Nr 170, po. 1217¹¹, Nr 193, poz. 1430¹², z 2007 r., Nr 10, poz. 69¹³, Nr 88, poz. 587¹⁴, Nr 99, poz. 665¹⁵, Nr 127, poz. 880¹⁶, Nr 191, poz. 1373¹⁷, Dz. U. z 2008 r. Nr 123, poz. 803¹⁸, Dz. U. z 2008 r.1 Nr 145, poz. 914¹⁹, Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227²⁰, Dz.U. z 2008 r. Nr 206, poz. 1287²¹, Dz.U. z 2008 r. Nr 210, poz. 1321²², Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505²³, Dz.U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206²⁴, Dz.U. z 2009 r. Nr 18, poz. 97²⁵, Dz.U. z 2009 r. Nr 161, poz. 1279²⁶, Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675²⁸, Dz. U. z 2010 r. Nr 119, poz. 804²⁹, Dz. U. z 2010 r. Nr 121, poz. 809³⁰, Dz. U. Nr 243, poz. 1623³¹, Dz. U. z 2011 r., Nr 32, poz. 159³², Dz. U. z 2011 r., Nr 45, poz. 235³³, Dz. U. z 2011 r., Nr 94, poz. 551³⁴, Dz. U. z 2011 r., Nr 135, poz. 789³⁵, Nr 142 poz. 829³⁶, Nr 185 poz. 1092³⁷, Dz. U. z 2011 r., Nr 232, poz. 1377³⁸, Dz. U. z 2012 r., poz. 472³⁹, poz. 951⁴⁰, Dz. U. z 2012 r., poz. 1256⁴¹, Dz. U. z 2013 r., poz. 984⁴², Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 t.j.⁴³, Dz. U. z 2014 r., poz. 40⁴⁴, Dz. U. z 2014 r., poz. 768⁴⁵, Dz. U. z 2014 r., poz. 822⁴⁶, poz. 1133⁴⁷, poz. 1200⁴⁸, Dz. U. z 2015 r. poz. 200⁴⁹, Dz. U. z 2015 r., poz. 443⁵⁰, Dz. U z 2015 r., poz. 443⁵¹, Dz. U. z 2015 r., poz. 528⁵², Dz. U. z 2015 r., poz. 774⁵³, Dz. U. z 2015 r., Poz. 1165⁵⁴, Dz. U. z 2015 r., Poz. 1265⁵⁵, Dz. U. z 2015 r., poz. 1549⁵⁶, Dz. U. z 2015 r., poz. 1642⁵⁷, Dz. U. z 2015 r., poz. 1777⁵⁸, Dz. U. z 2016 r. poz. 290 t.j.⁵⁹, Dz. U. z 2016 r. poz. 961⁶⁰, Dz. U. z 2016 r. poz. 1165⁶¹, Dz. U. z 2016 r. poz. 1250⁶², Dz. U. z 2016 r. poz. 2255⁶³, Dz.U. z 2017 r., poz. 1332⁶⁴, Dz.U. 2017 poz. 1529⁶⁵, Dz.U. 2018 poz. 12⁶⁶, Dz.U. 2018 poz. 317⁶⁷, Dz.U. 2018 poz. 352⁶⁸, Dz.U. 2018 poz. 650⁶⁹, **Dz.U. 2018 poz. 1202 t.j.**⁷⁰, **Dz.U. 2018 poz. 1276**^{71,72})

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1

Zakres przedmiotowy

Ustawa - Prawo budowlane, zwana dalej "ustawą", normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbioru obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

Art. 2

Zakres stosowania

1. Ustawy nie stosuje się do wyrobisk górniczych.
2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów odrębnych, a w szczególności:
  - 1) prawa geologicznego i górniczego - w odniesieniu do obiektów budowlanych zakładów górniczych;
  - 2) prawa wodnego - w odniesieniu do urządzeń wodnych;
  - 3) o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.³

Art. 3

Definicje ustawowe

Ilekość w ustawie jest mowa o:

- 1) obiekcie budowlanym – należy przez to rozumieć budynek, budowlę bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych;⁵⁰
- 2) budynku - należy przez to rozumieć taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach;
- 2a) budynku mieszkalnym jednorodzinny - należy przez to rozumieć budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wy-

* Niniejsza ustawa wdraża postanowienia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- 1) dyrektywy Rady 92/57/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 245 z 26.08.1992, str. 6; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 71);
- 2) częściowo dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13).

- dzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30 % powierzchni całkowitej budynku;
- 3) **budowli – należy przez to rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych, elektrowni wiatrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową;**⁷²
- 3a) obiekcie liniowym - należy przez to rozumieć obiekt budowlany, którego charakterystycznym parametrem jest długość, w szczególności droga wraz ze zjazdami, linia kolejowa, wodociąg, kanał, gazociąg, ciepłociąg, rurociąg, linia i trakcja elektroenergetyczna, linia kablowa nadziemna i, umieszczona bezpośrednio w ziemi, podziemna, wał przeciwpowodziowy oraz kanalizacja kablowa, przy czym kable w niej zainstalowane nie stanowią obiektu budowlanego lub jego części ani urządzenia budowlanego;²⁸
- 4) obiekcie małej architektury - należy przez to rozumieć niewielkie obiekty, a w szczególności:
- a) kultu religijnego, jak: kapliczki, krzyże przydrożne, figury,
  - b) posągi, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej,
  - c) użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huštawki, drabinki, śmietniki;
- 5) tymczasowym obiekcie budowlanym - należy przez to rozumieć obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także obiekt budowlany niepołączony trwale z gruntem, jak: strzelnice, kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej i wystawowe, przekrycia namiotowe i powłoki pneumatyczne, urządzenia rozrywkowe, barakowozy, obiekty kontenerowe;
- 6) budowie - należy przez to rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego;
- 7) robotach budowlanych - należy przez to rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego;
- 7a) przebudowie - należy przez to rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego;⁷
- 8) remoncie - należy przez to rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym;
- 9) urządzeniach budowlanych - należy przez to rozumieć urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki;
- 10) terenie budowy - należy przez to rozumieć przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy;
- 11) prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane - należy przez to rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych;
- 12) pozwoleniu na budowę - należy przez to rozumieć decyzję administracyjną zezwalającą na rozpoczęcie i prowadzenie budowy lub wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego;

- 22) obiektów małej architektury;
  - 23) ogrodzeń;
  - 24) obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położonych na terenie budowy, oraz ustawianie barakowozów używanych przy wykonywaniu robót budowlanych, badaniach geologicznych i pomiarach geodezyjnych;
  - 25) tymczasowych obiektów budowlanych stanowiących wyłącznie eksponaty wystawowe, niepełniących jakichkolwiek funkcji użytkowych, usytuowanych na terenach przeznaczonych na ten cel;
  - 26) znaków geodezyjnych, a także obiektów triangulacyjnych, poza obszarem parków narodowych i rezerwatów przyrody,
  - 27) instalacji elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, klimatyzacyjnych i telekomunikacyjnych wewnątrz użytkowanego budynku;⁶³
  - 28) obiektów budowlanych służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.) w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów;⁴⁷
  - 29) poligonowych obiektów budowlanych, w szczególności: stanowisk obronnych, przepraw, budowli ziemnych, budowli fortyfikacyjnych, instalacji tymczasowych oraz obiektów kontenerowych, lokalizowanych na terenach zamkniętych wyznaczonych przez Ministra Obrony Narodowej do prowadzenia ćwiczeń wojskowych z wykorzystaniem obozowisk polowych oraz umocnień terenu do pozoracji bezpośredniego prowadzenia walki.⁵⁰
2. Pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych polegających na:
- 1) remoncie obiektów budowlanych;⁵⁰
  - 1a) przebudowie obiektów, o których mowa w ust. 1;⁵⁰
  - 1aa) przebudowie budynków, innych niż budynki, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem ich przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych, a także z wyłączeniem przebudowy, której projekt budowlany wymaga uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej;⁶⁵
  - 1b) przebudowie przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o ile nie prowadzi ona do zwiększenia dotychczasowego obszaru oddziaływania tych budynków;⁶³
  - 1c) remoncie lub przebudowie urządzeń budowlanych;⁵⁰
  - 2) (uchylony)⁷
  - 3) (uchylony)⁷
  - 4) dociepleniu budynków o wysokości do 25 m;⁵⁰
  - 5) utwardzeniu powierzchni gruntu na działkach budowlanych;
  - 6) instalowaniu tablic i urządzeń reklamowych, z wyjątkiem usytuowanych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz z wyjątkiem reklam świetlnych i podświetlanych usytuowanych poza obszarem zabudowanym w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym;⁷
  - 7) (uchylony)⁷
  - 8) (uchylony)⁷
  - 9) wykonywaniu i przebudowie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych;⁵⁰
  - 10) wykonywaniu obudowy ujęć wód podziemnych;⁵⁰
  - 11) przebudowie sieci gazowych oraz elektroenergetycznych innych niż wymienione w ust. 1 pkt 19a lit. a;⁵⁰
  - 12) przebudowie dróg, torów i urządzeń kolejowych;⁷
  - 12a) budowie kanałów technologicznych, w rozumieniu art. 4 pkt 15a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.⁸⁾), w pasie drogowym w ramach przebudowy tej drogi;⁴¹
  - 13) (uchylony)⁵⁰
  - 14) instalowaniu krat na obiektach budowlanych;
  - 15) instalowaniu urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, na obiektach budowlanych;²⁸
  - 16) **montażu pomp ciepła, wolno stojących kolektorów słonecznych, urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego w rozumieniu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1269 i 1276); obowiązek uzgodnienia pod względem zgodności z**

- 2) jest użytkowany w sposób zagrażający życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia lub środowisku, albo
  - 3) jest w nieodpowiednim stanie technicznym, albo
  - 4) powoduje swym wyglądem oszpecenie otoczenia
- organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku.

1a. W przypadku stwierdzenia nieuzasadnionych względami technicznymi lub użytkowymi ingerencji lub naruszenia wymagań dotyczących obiektu budowlanego, których charakter uniemożliwia lub znacznie utrudnia użytkowanie go do celów mieszkalnych, organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie skutków ingerencji lub naruszeń lub przywrócenie stanu poprzedniego. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie.⁵⁶

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3, organ nadzoru budowlanego może zakazać użytkowania obiektu budowlanego lub jego części do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzja o zakazie użytkowania obiektu, jeżeli występują okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie.¹⁵

Art. 67

Nakaz rozbiórki obiektu nieużytkowanego lub niewykończonego

1. Jeżeli nieużytkowany lub niewykończony obiekt budowlany nie nadaje się do remontu, odbudowy lub wykończenia, organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję nakazującą właścicielowi lub zarządcy rozbiórkę tego obiektu i uporządkowanie terenu oraz określającą terminy przystąpienia do tych robót i ich zakończenia.

1a. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do całości elektrowni wiatrowej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961 oraz z 2018 r. poz. 1276), z zastrzeżeniem, że obowiązany do rozbiórki i przywrócenia użytkowanego terenu do stanu pierwotnego jest podmiot, który w przypadku:

- 1) **nieuzyskania pozwolenia na użytkowanie – uzyskał pozwolenie na budowę dla danej elektrowni wiatrowej;**
- 2) **instalacji, dla których uzyskano pozwolenie na użytkowanie – jako ostatni prowadził eksploatację danej elektrowni wiatrowej.**⁷¹

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków.

3. W stosunku do obiektów budowlanych niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzję, o której mowa w ust. 1, organ nadzoru budowlanego wydaje po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

4. Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany zająć stanowisko w terminie 30 dni. Niezajęcie stanowiska w tym terminie uznaje się za uzgodnienie.

Art. 68

Wyłączenie obiektu z użytkowania

W razie stwierdzenia potrzeby opróżnienia w całości lub w części budynku przeznaczonego na pobyt ludzi, bezpośrednio grożącego zaważeniem, organ nadzoru budowlanego jest obowiązany:

- 1) nakazać, w drodze decyzji, na podstawie protokołu oględzin, właścicielowi lub zarządcy obiektu budowlanego opróżnienie bądź wyłączenie w określonym terminie całości lub części budynku z użytkowania;
- 2) przesłać decyzję, o której mowa w pkt 1, obowiązanemu do zapewnienia lokali zamiennych na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) zarządzić:
  - a) umieszczenie na budynku zawiadomienia o stanie zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia oraz o zakazie jego użytkowania,
  - b) wykonanie doraźnych zabezpieczeń i usunięcie zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia, z określeniem, technicznie uzasadnionych, terminów ich wykonania.

Art. 69

Środki zabezpieczające

1. W razie konieczności niezwłocznego podjęcia działań mających na celu usunięcie niebezpieczeństwa dla ludzi lub mienia, lub ingerencji lub naruszeń, o których mowa w art. 66 ust. 1a,

4. Administrację architektoniczno-budowlaną i nadzór budowlany w dziedzinie górnictwa sprawują organy określone w odrębnych przepisach.

Art. 81

Obowiązki organów

1. Do podstawowych obowiązków organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego należy:

- 1) nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, a w szczególności:
  - a) zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska,
  - b) warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych, przy wykonywaniu robót budowlanych oraz utrzymywaniu obiektów budowlanych,
  - c) zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej,
  - d) właściwego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,
  - e) stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych wyrobów zgodnie z art. 10;⁵⁴
- 2) wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach określonych ustawą;
- 2a) współpraca z Prezesem Krajowego Zasobu Nieruchomości w realizacji zadań określonych w art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości;⁶⁵
- 2b) nadzór nad użytkowaniem elektrowni wiatrowych w zakresie oceny stanu technicznego tych elektrowni;**⁷¹
- 3) (uchylony).

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 lit. b, c i e nie stosuje się do budownictwa doświadczalnego, wykonywanego na zamkniętych terenach badawczych.

3. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego kontrolują posiadanie przez osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie uprawnień do pełnienia tych funkcji.

4. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wykonywaniu obowiązków określonych przepisami prawa budowlanego mogą dokonywać czynności kontrolnych. Protokolarne ustalenia dokonane w toku tych czynności stanowią podstawę do wydania decyzji oraz podejmowania innych środków przewidzianych w przepisach prawa budowlanego.

Art. 81a

Czynności kontrolne

1. Organy nadzoru budowlanego lub osoby działające z ich upoważnienia mają prawo wstępu:

- 1) do obiektu budowlanego;
- 2) na teren:
  - a) budowy,
  - b) zakładu pracy,
  - c) na którym jest prowadzona działalność gospodarcza polegająca na obrocie wyrobami budowlanymi.

2. Czynności kontrolne, związane z wykonywaniem uprawnień organów nadzoru budowlanego, przeprowadza się w obecności inwestora, kierownika budowy lub robót, kierownika zakładu pracy lub wyznaczonego pracownika, bądź osób przez nich upoważnionych albo w obecności właściciela lub zarządcy obiektu, a w lokalu mieszkalnym - w obecności pełnoletniego domownika i przedstawiciela administracji lub zarządcy budynku.³

3. W przypadku kontroli podmiotu niebędącego przedsiębiorcą, w razie nieobecności osób, o których mowa w ust. 2, w uzasadnionych przypadkach, czynności kontrolne mogą być dokonywane w obecności przywołanego pełnoletniego świadka.²⁵

4. Czynności kontrolne dotyczące obiektów budowlanych, które są w zarządzie państw obcych albo są użytkowane przez przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych tych państw lub przez inne osoby zrównane z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, mogą być wykonywane za zgodą tych przedstawicieli lub osób.

- ⁴⁹ Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 10 lutego 2015 r.). Wejście w życie zmian do ustawy – Prawo budowlane z dniem 25.02.2015 r.
- ⁵⁰ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 27.03.2015 r., poz. 443). Wejście w życie zmian do ustawy Prawo budowlane z dniem 28.06.2015 r.
- ⁵¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 27.03.2015 r., poz. 443). Wejście w życie zmian do ustawy Prawo budowlane z dniem 01.01.2016 r.
- ⁵² Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. z 2015 r., poz. 528). Wejście w życie zmiany z dniem 30.04.2015 r.
- ⁵³ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 10 czerwca 2015 r., poz. 774). Wejście w życie zmian do ustawy – Prawo budowlane z dniem 11.09.2015 r.
- ⁵⁴ Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych, ustawy – Prawo budowlane oraz ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. z dnia 13.08.2015 r.). Wejście w życie z dniem 01.01.2016 r. oraz z dniem 01.01.2017 r.
- ⁵⁵ Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z dnia 31 sierpnia 2015 r.). Wejście w życie z dniem 15.09.2015 r.
- ⁵⁶ Ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Prawo budowlane oraz ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z dnia 6 października 2015 r., poz. 1549). Wejście w życie zmian z dniem 07.01.2016 r.
- ⁵⁷ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 19 października 2015 r., poz. 1642). Wejście w życie zmian z dniem 19.11.2015 r.
- ⁵⁸ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z dnia 3 listopada 2015 r., poz. 1777). Wejście w życie zmian z dniem 18.11.2015 r.
- ⁵⁹ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 lutego 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. z dnia 8 marca 2016 r.)
- ⁶⁰ Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z dnia 1 lipca 2016 r. poz. 961). Wejście w życie zmian z dniem 16.07.2016 r.
- ⁶¹ Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 2 sierpnia 2016 r.). Wejście w życie zmian do ustawy Prawo budowlane z dniem 02.09.2016 r.
- ⁶² Ustawa z dnia 7 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2016 r.). Wejście w życie zmian z dniem 01.08.2016 r.
- ⁶³ Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. z dnia 30 grudnia 2016 r.). Wejście w życie z dniem 01.01.2017 r.
- ⁶⁴ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 czerwca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo budowlane
- ⁶⁵ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości. Zmiany wchodzi w życie z dniem 11 września 2017 r.
- ⁶⁶ Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 12). Wejście w życie zmian z dniem 4 stycznia 2018 r.
- ⁶⁷ Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U. 2018 poz. 317). Wejście w życie zmian z dniem 22 lutego 2018 r.
- ⁶⁸ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lutego 2018 r. sygn. akt K 39/15 (Dz.U. 2018 poz. 352). Artykuł 16 pkt 3 Prawa budowlanego w zakresie w jakim nie zawiera wytycznych do treści rozporządzenia utraci moc obowiązującą z dniem 13 lutego 2019 r.
- ⁶⁹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. 2018 poz. 650). Wejście zmian z dniem 30 kwietnia 2018 r.
- ⁷⁰ **Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo budowlane (Dz.U. 2018 poz. 1202).**
- ⁷¹ **Ustawa z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1276). Wejście w życie zmian z dniem 13 lipca 2018 r.**
- ⁷² **Ustawa z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1276). Wejście w życie zmian z dniem 30 czerwca 2018 r. z mocą od dnia 1 stycznia 2018 r.**